

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.
Egyes szám: 24 fill.

HONTI LAPOK

Nyitltér sora 40 fill.
Hivatalos
s magánhirdetések
arszabas szerint.
Tábls zöri hirdete
nól arengedmeny

A Hontvármegyei Jegyzők Egyesülete hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IPOLYSÁGON.

Felölös szerkesztő:
HALÁSZ FERENC.

Megjelen
szombaton reggel.

Osztály-ellentétek.

Ipolyság, november 14.

Ipar és kereskedelem a magyar társadalom körében még mindig nem részesül abban a megbecsülésben, amelyre annyi okkal rászolgál. Nyugaton ipar és kereskedelem a társadalmi életben is domináló szerepet visz, mert az ország vezető körei jól tudják, hogy az ország gazdagsága, hatalma, tekintélye, kereskedelmének fejlettségétől függ.

Nálunk, ahol még mindig képtelenek erre, az ipari és kereskedelmi foglalkozást még mindig nem tartják „uri” foglalkozásnak, mert hisz nálunk a napidíjas is urnak képzeli magát, az önnálló és független nemzetfentartó, hasznos hivatását betöltő iparossal és kereskedővel szemben és tetézik ezt a káros és káros elvakultságukat még felekezeti szempontokkal is, mintha nem épen társadalmunk egyoldalú felfogása idézte volna elő azt a sajátzerű és csakis nálunk létező képtelen helyzetet, hogy a kereskedelmi és főképen nagyipari foglalkozást egy bizonyos felekezethez tartozással azonosítják, mintha a külföld kereskedelme nem tanusítaná, hogy a kereskedelem terén való érvényesülés csakis a komoly, céltudatos, szor-

galmas és kitartó munkával párosult nagy műveltséggel és ügyességgel lehetséges függetleníteni a felekezeti viszonyoktól.

Tartsuk mindenkor szem előtt a német birodalomnak az ipar és kereskedelem felvirágoztatása által ért nagy hatalmát és népességének jólétét. A német viszonyok e tekintetben még kiütönösen azért is szolgálhatnak tanuságul, mert Németország kedvező előfeltételek hiánya, azaz nagyrészt terméktelen vagy gyenge hozamu talaja dacára csakis a népesség kiváló tulajdonságainak és ez utóbbiak kellő szervezés mellett történt felhasználásának, névszerint a lakosság céltudatosságának, intelligenciájának, fegyelmezettségének, szorgalmának, erélyének és takarékoságának köszöni nagyságát. Ott nemhogy lenéznék, hanem különös nagyrabecsülésben részesítik a kereskedelemnek és iparnak arra méltó képviselőit, akiknek kiválóságai elsősorú társadalmi szerepet visznek, sőt ezek közül nem egy a kormányának is tagja volt.

Ez a szerencsétlen felfogás gátja annak is, hogy nálunk egészséges alapon nyugvó, ugynevezett polgárosztály fejlődjön ki; (ezzel a kifejezéssel csak a feloslzás kedvéért élünk és nem az osztályszerű tagozódás ki-

élesítése végett) és innen van, hogy nálunk ma két szélsőség: az arisztokrácia és a munkásság, a két konzolidált társadalmi osztály, míg a polgárság, tehát a lakosság zöme, képtelen jelentőségének öntudatára ébredni és magának azt a szerepet biztosítani társadalmunkban, amely erényeinél fokva annyi joggal megilletné. Kereskedőinket és iparosainkat illetné meg ezen a téren a kezdeményezés kötelessége mert a túlzott szerénység csak az ellenfelek bátorságát fokozza.

Nem hallgathatjuk el ehelyütt azt az utóbbi években sajnos tapasztalt s mindinkább fejlődő megkülönböztetést, amelyet az ipari körökben a saját javukra de a kereskedelmi osztály hátrányára szívesen alkalmaznak, értékesebbnek és előkelőbbnek jelezvén a termelő ipart és forgalmat közvetítő kereskedelemnél. A kereskedelmi és ipari érdekképviseletnek már többször panasolt tulságos széttagoltsága mellett csak a közös ellenfelek malmára hajtanók a vizet, ha még magunk között is akármelyikünk rovására törekedünk a saját tekintélyünket öregbiteni.

Nagyon természetes, hogy mi nem az osztályellentétek fokozását, hanem ellenkezőleg a nemzet egyesítését vár-

Kirándulás Dobsinára.

Irta: Jagasiéh Kálmán.

A Tatra hatalmas bérceiről felhőkkel ölelkezve tekintgetnek a kieső Poprád városkára. A festői vidék reggeli nap sugarában fürdik s kirándulásunkhoz kedvező auspiciumokkal szolgál.

Utunk a Szepesi felföld gazdag területén kigyózik, amelyet a Poprád öntöz és a késői őrés a tavasz jellegével ruházza fel a vidéket.

Szepes-Véghely előtt szeljük a Hernádot és annak egyik mellékfolyócskájára völgyébe lépünk. Utunk innen az Alacsony-Tatra keleti nyulványain keresztül állandóan emelkedik. A rohanó hegyi patak mellett vezet a müút, amelyet hatalmas fenyő erdőkkel borított hegyek, fantasztikus sziklaalakulatok és kopár hegyhátak kísérnek.

Utazásaimban megtanultam, hogy ahányféle a hely, annyi a varázsa. A kopár hegynek is van szépoldala. Az első ami figyelmet lekötött, egy bíbor színben pompázó, látszólag kiégett hegyhát volt, amely fokozatosan emelkedve a Király hegyhátig vonul. E hegyhátat teljes virulásában lévő erika borítja, amelynek pirosrózsaszínben andalgó virágoeskái egy bíbor tengerre olvadnak össze.

A nap sugarai esőkolgatják az oldalt s így varázslatosan szép színpompában ragyog a környék.

A sötétzöld fenyőerdők koronáival a fujdogáló szellő enyeleg és a patak esu-

bogó habjai bájos kísérőink. Most egy gigászi szikla köti le figyelmemet. Óriási szakadékokban mered az égbe és misztikus barlangok szája nyílik a gazos bokrok között.

A sziklatüskök párkányán kapaszkodik a fenyő, akár a koldusasszony emlőin táplálkozó gyermek, megél. Gyökerei reátapadnak a sziklára, hálával veszik körül és az a kevés nedű, amelyet elvonni tudnak, elég arra, hogy a magasba nyujtsák viharral is megküzdő koronáikat.

A szegénység ez eklatans megnyilatkozása a természetben ép oly megható mint az életben, ha azt a helyzettel való megalkuvás és megelégedettség kíséri. Am kérdézzük meg azt a fenyőficskát, amely eszűpasz szakadozott sziklán kapaszkodva virul, avagy a rongy eafatokban öltözött cigányasszonyhoz simuló rajkót, nem boldogok-e? Dehogyan nem. Egyformán nyerik a természettől jogosultságukat és megélhetőségüket.

E hasonlat azért jut eszembe, mert annyi viruló rongyos cigánygyermeket seholy láttam, mint ép ezen utamban. Nem gyóztük a sok krajeárt dobálni nekik, ahogy kocsink mellett óraszám futkároztak.

Szepes megyét elhagyva a gömőri Három hegyen kelünk át. Az ut szép serpentinakon vezet. Minden fordulónál más és más kép bilincseli le a figyelmet. Háttam mögött előtünik a Szepesi felföld, amelyet észak keleten a felhőkkel kacérkodó tátrai bércek koronáznak. Nyugaton az Alacsony Tatra legmagasabb pontja a közel 2000 méter magas Királyhegy bámu-

latos háta — egy ritka alakulás — határol. Keleten nagy fenyő erdőségekkel borított tekervényes hegy és völgy nyulványok, délről a még mindig fokozatosan emelkedő szép bükkös tető, a Javornia.

Ezen is áthaladva, most már a világ-hírű Sztraceni völgybe ereszkedünk. Itt is mesés kép tárul elénk. Amerre szem lát, mindenütt erdővel borított kupok és völgyek, melyeket fehér utak és a Gölme kanyargó és folyton eső habjai tarkáznak.

A festőien szép Sztraceni völgy azonban csak a dobsinai jégbarlang telepe után következik és így annak meglekintése későbbre marad.

A poprádi állomáson egy máv. hirdetőit olvastam. — A Dobsinai jégbarlang a világ legnagyobb esodája stb. — Magam is sokat hallottam a jégbarlang felől, de minden várakozást felülmut az, amit láttam.

Titáni sziklavilágok közepette idillikus rétek terülnek el. E rétek felett fenyő erdőkkel borított Duesa hegy oldalában 969 méter magasságban van a barlang szája.

A forró nap tüze, ahogy a völgyekben megszorul, erősen megizzasztja az embert, míg a barlang szájához ér. Itt megpihenni kell, mert száján fagyasztó hideg ömlik ki. A barlang szája körülbelül két méter széles, amelyen belépve kezdetben rejtelmes sziklaüregbe jutunk. E szikla üregben, mint egy bányai tárna — rövid ut kanyarog, amelynek végén a mesék országába lépünk. Első pillanatra szinte a mesébeni törpéket és tündéreket kereseim, mert e keretbe már csak ők illenek bele.

A fantasztikus óriási mészkő boltokon

juk a kereskedők és iparosok önértékes fellépésétől. Az egységes magyar társadalom hiánya, kutterfórása nemcsak számtalan társadalmi bajnak, hanem politikai és gazdasági elmaradottságunknak is mert a mai osztályellentétek kizárják az egyöntetű eljárást, holott csakis ilyen módon lennénk képesek külső ellenfelünkkel, vagyis inkább versenytársunkkal szemben győzelemhez jutni!

A színház, mint kulturtényező.

Irta Várkonyi Viktor.

Az emberi szellem egyetemes nyilvánulását látjuk a művészetben. Nincs oly internacionális terméke és megnyilatkozása az emberi szellemnek, mint éppen a művészet. A szépnak szemléltetővé, általában érzékelhetővé tétele, mert ez a művészet, ez azon eszperanto, melyet a világ minden népe megért.

A művészet ily formán a kultúra terjesztésének legalkalmasabb és leghatásosabb eszköze.

A művészet fejlettsége a legbiztosabb fokmérője a kulturának.

Kétségtelen, hogy ma már az irodalom mellett a legjelentékenyebb kulturtényező a színművészet.

Az irodalomnak szembevetendő és, úgy vélem egyedüli előnye a színművészetrel szemben e-upán az, hogy hozzáférhetőbb a tömegek számára, mert sokszorosítható, és könnyebben terjeszthető.

A hatása azonban nem mélyebb és nem oly közvetlen. Nem igaz amit a latin közmondás állít, hogy „verba volant“ a szavak elröppennek.

Bizonyos, hogy egy eszmének, gondolatnak élészóval való kifejezése megkapó közvetlenségénél fogva a legmaradandóbb benyomást gyakorolja.

Új eszmék hirdetői, művészeti társadalmi, sőt politikai reformerek mindinkább

felismerik és kihasználják a színpad ezen szuggesztív erejét. Mert a színpad a társadalmi felfogás és erkölcsi megítélés alakulására, vagy megváltoztatására igen alkalmas eszköznek bizonyult.

Emellett a színpad a nemzeti eszme, nemzeti nyelv és nemzeti műveltség szempontjából is fontos missziót teljesít.

A fajlagos nyelvi és műveltségi melegeknél a nemzeti hagyományok, mint nemzedékről nemzedékre átszármazott örökség, gyülemlelték föl, a színművészet hűség visszatükrözője az egyöntetű nemzeti műveltségnek, nemzeti szellemnek és nemzeti pszichének.

Csakhogy e modern élet lerontja az országok határait és megkönnyíti az eszmék és benyomások kicserélését.

A színművészet terén is érezhető ennek hatása. Rendszeresen folyik a színpadi termékek importja.

Ennek ismét azon hasznát látjuk, hogy a külföld elismert szellemi produktumai is megismerkedünk. Csak az a baj, hogy mérlegünk a színpadi termékek kivitele és behozatala tekintetében is lényegesen passzív!

Az állam, a városok és testületek már felismerték a fontos kulturmissziót, melynek betöltésére a színház hivatva van.

De a közönség még nem!

Általános kör, és körtünet, hogy a magyar közönség szereti a legfontosabb és legvitálisabb érdekeinek védelmét az államra bízni.

Ugy látszik, hogy a színművészet támogatását is a mindenható államtól várja.

E tekintetben csupán a tisztán üzleti és ezért sokszor a művészeti alapokra fektetett, kereskedői trükkökkel dolgozó színházi vállalkozással tesz kivételt.

A magyar közönségnek a színház kulturmissziója ugyancsak Hekuba!

Mindezen rapszodikus gondolatok pedig a jelenleg városunkban időző színtársulat

már első előadásának felvonásközeiben kezdtek bennünk nyugtalanítani, akkor amikor is esodálkozással szemléltük az üres széksorokat.

Ugy véljük, hogy most, amikor a vándor színtársulatok nívóján jóval felülálló színtársulat jól megválasztott, összhangzatos előadásait látogathatjuk, a közönség részéről a részvételek ritkább közönyt tapasztalva, alkalomszerű lesz néhány percig a színház kulturmissziójáról elmélkedni!

A T Á R S A S Á G.

Bökversek.

*Ipolyságon örök panasz
Hogy mily csön/les város.
Semmi élet, szórakozás,
Fád és olyan álmos. . . .
Nincsen most bál, sport, mulatság,
Arnyas vendéglő kert,
Kövért itten az Unalom!
Mert eszi az embert!*

*De hogy éppen színésztábor
Ütött fel vig sátrat,
A szép cserdes családi kör
Képez legfőbb vagyat.
„Minek este kimozdulni?
Árt az egészségnak!”
— Ütött, kopított nagy teremben:
Üresek a székek.*

* * *

*Forr az ország, sok a gondja
Jó öreg királynak.
Justhék bementék a kontrát
Harca készen állnak.
Mégis tudja hogy itt Ságón
Van egy jeles ember
Eszkuláznak derék fia
Tudománya tenger.
Vasemberek vaskoronát
Tűznek a mellére,
Ezer s-ivnek hálás szava
Száll egyben feléje.*

*Felséges ur tervem volna
Kibontakozáshoz
Jobb mint Kristó vagy Méray
Teszen számolyához.
Ország testen sok a tályog
Szegény meddig állja?!
— Hivassa el Kovács doktort!
Majd megoperálja!*

Kontrolór.

milliárd hóvirág csillog. Hatalmas jégkristályok csüngnek lefelé. A talajt összefüggő jégtömeg borítja. Minden fordulás, minden oldalról más és más esodával hatalmas alakulással bájolja el a szemlélő lelkét. Ott állnak a sírkövek. Nagyjában hasonló a szabadságszobor pályanyertes tervéhez. Áttetsző jégkristályok a boltozatokat megvilágító villanyfényben tündériesen vibrálnak. Nem messze tőle áll a hatalmas fatörzs. Egy a boltot az aljjal összekötő jégesap 75 méter magas és 25 méter széles. Mögötte áll egy villanylámpa és ezüst kékes színben áttetszően tündöklök. Ezt követi egy vízesés. Ez egy a szikla menyezetről lefüggő jégtömb, mintha széles összefüggő sugarakban lecső viz minden cseppje külön és egyszerre fagyott volna meg. Összefüggő egész és mégis minden szála külön csillog. Mellette a beduin sátor terjeszkedik. Ez egy újabb alakulás lehet. Egy bámulatosan boltozott jégkristály.

Ezek képezik az ugynevezett kistermet. Innen a barlang keleti részébe érünk. Itt van egy szakadás. Mérhetlen mélynek látszik a szikla ür, amely sziklatömbökkel van tele. Ezen a sziklatömbökön jégvirágok tenyésznek. Egy őskori flora ezerféle bámulatos alakulása virágozik ottan, és ez mind tündéris fényben csillog és ahogy a villanyfény megvilágítja, a láng megtörik rajtuk és az egész szivarványszínben vibrál. A szakadás mellett elhaladva egy óriási terembe érünk. Ez az ugynevezett nagy terem. Magassága egy pesti három emeletes ház. 60 méter közepes szélességben és 100 métert meghaladó hosszúságban terjeszkedik. A talajt tükörsima finoman

háljól jégtömeg borítja. A menyezetről költői rendtelenségben mesés alakú jégesapok és jégkristályok csüggnek, amelyek a villanyos ivilámpa sugarait különféle színekre bontva, tükröződnek. Nincs az a mesebeli Krószus, amelyik ilyet teremteni tudna. A természet nagy hatalma önmagával szüli e csodát és szép hazánkat áldotta meg vele. A menyezetet a talappal hatalmas, vastagabb—vékonyabb jégeszlopok kötik össze. Egy tündéri báli terem Pompadur asszony korából elenyészhetne mellette. E helyen bámulatos alakulatok bilineselnek a tekintetet. Egy gyönyörű oltárszerű jégkristály tömb, ott van egy kristálytisztá vízzel megtöltött jégtüvel és egy őskori mamutféjhez hasonló szörnyalak.

E helyen van a koresolya pálya. Egy elég nagy és tükör sima jégterület. Szép ha az emberek szórakoznak és nem lehet az ellen sem kifogás, ha az élelmes ember minden alkalmat kihasznál, de én e helyre, ahol az isteni erő pihen, profan emberi gyarlóságot nem vinnék bele.

Az eddig látott dolgokkal úgy vagyok, mint midőn egy mesés szép templomot nézek meg, amelyet a kultúra és művészet évszázadokon keresztül feldíszített. Minden szép, gyönyörű, lebilineseli a szépért rajongó lelkét. De az ugynevezett pokol, a jégbarlang utóbb felfedezett hatalmas alapzata, minden fogalmat meghalad.

A kettő között az a különbség, mintha a Syxtusi kápolnából egyenesen a Gaurizankár tetejére szállok. E helyen a mérhetlen erő fenséges hatalma tárul elénk. Balról végtelenség látszó barlang szája nyílik amely óriási sziklakkal és szakadékokkal van tele. E szikla boltozat sárgás

rózsaszínű, máshol kékesszürke színű alakzat, amely mind jégvirágokkal van behintve. Az egész óriási barlang jobb oldalán ahogy megyünk, a magasságba és mélységbe beleolvadó állítólag 67 méter magas összefüggő hatalmas jégfal húzódik. A jégfal 15—20 méter vastag és 200 méter hosszúságban, az ugynevezett tél király csillogó palotájából indul ki, és egy bámulatos alakulással bővíti a látottakat, egy lugassal, amelyben egy szép jégasztal van. Ezen hely varázsát lerontja az az ezer és ezer névjegy, amely az oldalfalakra és az asztalra van ragasztva.

A tulajdonképeni pokol itt kezdődik. Az előbb említett hatalmas sziklahasadék jobb oldalát védő jégterület, a jégalakulatokban leggazdagabb. A jégfalhoz simul egy sziklatömb, amely millió jéggrózsáival a pokol királyát Lucifert disziti. Folytatólag látható egy bájos fenőfyszerű alakulás, milliárd jégtüvel. Ez a karácsonyfa. Majd több mérőlegesen egymáshoz sorakozó jégesap alakot egy orgonához hasonló képződményt. A folyosó vége is jégfülétből kidomborodva, egy hatalmas vízesés mintha abban a pillanatban fagyott volna meg — ereszkedik a mélybe. Ez a Niagara. E mögött alkalmazott magnezium világítás a képzeletet meghaladó képet teremt.

De ki tudná méltán elmondani a bámulatnál bámulatosabb alakulásokat, a melyet a természet nagyhatalma, az ő folytonos teremtési munkája, évszázadokon keresztül alkotott.

Ez az ugynevezett világesoda, hazánk egy drága kincse, a gyarló embernek fel-emelő és megfoghatatlan szépségű barlang,

A h é t r ő l.

— november 19

Kovács S. Endre dr. kitüntése

Kovács S. Endre dr. kir. tanácsost, vármegyénk főorvosát, az ipolysági közpórház igazgató főorvosát, országos közegészségügyi tanácsost a király a közegészségügy terén kifejtett érdemei elismeréséül a III-ad osztályú vaskoronarenddel tüntette ki.

Ha e királyi kitüntetés alkalmából Kovács S. Endre dr. kiváltságos képességéről, nagy orvosi szaktudásáról esnék szó, az már csupa banalitás volna. Megállapíthatjuk azonban azt, hogy a királyi kegy sugára csak ritkán találkozik oly általános közörművel, mint most, mikor fénye oly kiváló érdemeket aranyoz meg. Kovács S. Endre drt a mostanin kívül tudvalevőleg már két ízben érte királyi kitüntetés: évek előtt megkapta a szerb királytól a Szent Szávarendet, a mi királyunk pedig királyi tanácsossá nevezte ki.

Kovács S. Endre drt királyi kitüntetése alkalmából nemcsak itthon, de megyénken tülről is elhalmozták meleg gratulációkkal. Legelső gratulánsa Jekelfalussy Lajos honvédelmügyi m. kir. miniszter volt.

A vaskoronarend osztrák császári érdemrend, melyet I. Ferenc osztrák császár 1816. február 12-én három osztályban alapított.

Az I. osztály tulajdonosai valóságos belső titkos tanácsosi rangban állanak, a II. osztály tulajdonosai régebben a bárói rangot, a III. osztály tulajdonosai a nemességet nyerték; 1884. július 18 óta ez fel van függesztve. 1860. január 12 től a rendet, katonai érdemkért hadi ékítménnyel díszítve is adományozzák.

A rendnek külön öltözete van, melyet azonban már régen nem használnak.

Jelvénye színes drágakövekkel ékített arany „vaskorona”, rajta a koronás kétféjú birodalmi sas, jogar, kard és országalmával, melletlen aranysegélyű sötétkék pajs, rajta arany F.(ranz) betű. Szalagja arany sárga, sötétkék szélessíkkal.

Csillagja, melyet az I. osztály kap, ezüst, gyémántozott, rajta kerek pajszon a vaskorona körülötötte sötétkék karikagyűrűben „A vita et aucta” arany felirat. Az I. osztály ünnepi alkalommal a rendjelvényt nyakláncan

viseli, mely aranyból van. Tizenkét arany tölgy koszoru és ugyanannyi F.(ranciscus) P.(rimus) monogramból áll, melyeket a vaskorona köt össze. A hadiékítmény babérkoszoruból áll.

— A Kossuth-mauzóleum felavatása.

Budapest székesfőváros tanácsa nagy előkészületeket tesz a Kossuth Lajos mauzóleumának ünnepi felavatására. Az országos felavatás: ünnepre, mely e hó 25-én lesz, táviratilag meghívta vármegyénk közönségét is, mely küldöttségileg fog a nemzeti ünnepen részt venni. Csodás jelenség, hogy mikor Kossuth Lajos és a többi családtagok sirjait e hó 17-én felbontották, a bizottság megállapította Kossuth Lajos érckoporsójának üveglapján át tartott vizsgálattal, hogy Kossuth Lajos teste teljesen sértetlen és a feloszlásnak semmi jele nincs. A dicsőséges szent jobb legendájának megismétlődése ez a magyar nemzet számára.

— Házasság. Vettük alábbi kettős családi jelentést:

Draskóci és jordanföldi Ivánka Oscar es. kir. kamarás és neje lipószentiváni Szent Iványi Janka örömmel tudatják leányuknak draskóci és jordanföldi Ivánka Illynek jobaházi Döry Hugóval, néhai jobaházi Döry Jenő és neje jobaházi Döry Mathilde fiával f. hó 23-án délelőtt 11 órakor Budapesten az egyetem templomban történendő egybekelését

Özv. jobaházi Döry Jenőné, szül. jobaházi Döry Mathilde örömmel tudatja, az ő valamint néhai jobaházi Döry Jenő fiának jobaházi Döry Hugónak draskóci és jordanföldi Ivánka Illyvel, draskóci és jordanföldi Ivánka Oscar es. kir. kamarás és neje lipószentiváni Szent Iványi Janka leányával f. hó 23-án délelőtt 11 órakor Budapesten az egyetem templomban történendő egybekelését.

— Teaszt a kaszinóban. A Szanatóriumi hölgybizottságnak szombaton e hó 20-án a kaszinóban rendezendő teasztje iránt napról napra széles körű érdeklődés mutatkozik. Ez az érdeklődés megokolt is, ha tekintetbe vesszük, hogy az összejövetel egészen családias jellegű, az igazán nemes célra fordítandó két koronás belépő díj mérsékelt, és hogy tulajdonképen ez az első találkozója a társaságnak ebben a szezonban. Minthogy meghívók nem

mentek szét, a rendezőség ez uton adja tudtukra az érdeklődőknek, hogy a teát 9 órakor szolgálják föl uri hölgyeink, Rudi zenéje mellett és hogy vendégeket szívesen látnak.

A leányegylet közgyűlése. Az Ipolysági Jótékony-célú Leányegylet e hó 21-én vasárnap délután fé három órakor évi rendes közgyűlést tartja, amelyre tagjait ezuton is tisztelettel meghívja.

— A dunaipolyvölgyi vasut bajai. A milyen örömmel várta vármegyénk közönsége az új vasut megnyitást, épp olyan általános az elégtelenség az új vasut mizériái iránt, melyek megszüntetését a vasut vezetősége érthetetlenül késlelteti, úgy hogy az a látogat, hogy az új vasutat lejáratni akarják. A vasut ügye a gazdasági egyesület igazgatóválasztmányi ülésén is szóba került. Ivánka László előadta, hogy a vác—drégelypalánki vasut megnyit ugyan, azonban a hozzáfűzött remények nem teljesültek. — A vasutvonalon ugyanis a teherszállítás, speciel a tejszállítás szerfölött drága, a tűzifa jóval magasabb, mint az Ipolyság—Párkányonai vonalon, indítványozta, hogy az egyesület írjon át a közönséghez méltányos tejszállítási tarifát kieszközölése végett. Kérje fel az ügy pártolására a vármegye területéről választott országgyűlési képviselőket is. Indokolja meg kérését, hogy a tejszállítás a vasutaknak nagy bevételét képezi s a főváros közönségének is érdeke, hogy ezen mondhatni legáltalánosabb fogyasztási cikk, minél kisebb költséggel legyen szállítható. Bolgár János és Farkas Géza az indítványt pártolták, sőt kiegészítették azzal, hogy a közönség bizottság figyelme hívassék fel, a drégelypalánki—váci vonalon a vonatok folytonos késéseire, arra hogy este a kocskiban a lámpák gyakorta kialszanak s nincs aki újból meggyujtsa, hogy a vonat a drégelypalánki vasut állomástól a nagyoroszi állomásig terjedő uton sokszor nem bír az emelkedő pályán kapaszkodni, egy ízben vissza is esuzott és behátrált a drégely-

a természet pajzán játéka. A réteg eltolódás, egy a külvilágtól majd légmentesen elzárt sziklaszakadásokat okozott. A melybe a külvilágból a talajon át leszűrődő nedvesség, egy talán évezredekkel ezelőtt erős hideg közetkeztében fagyni kezdett. A hideg és meleg bámulatos összműködése, állandó és észrevehetetlen olvadást és fagyást okozva teremtette e barlangot, amelynek esodására sajnos nagyobb részt idegen emberek járnak.

Ezen barlangot igénytelen véleményem szerint, legalább hazánk ifjuságának látni kellene. És az állannak módot nyújtani arra, hogy az összes iskolák ezt megtekintsék. Az ifjuságnak a szépérezék és szociális műveltség terén sokkal többet használna, mint az az improduktív és a realis életre kevés értéket képező tantárgyakkal való tulzott megterhelés.

Lelkem egy életre való benyomással távozott e helyről. Magasztos templomszerű hely az, ahol a lélek megtisztulva tekint fel urához.

A barlangból kilépve ismét az ember lép előtérbe. A delelőn jóval tuljáró nap hevítő sugarai, a gyomorra is figyelmeztetik az embert, és a dobsinai szálló igazán elismerést érdemlő élelmézése mellett gondolataim vissza vittek a esodás és meszeszerű helyre. Órákszámban nem tudtam kibontakozni a képből és midőn ebéd után a Sztracenei völgyet tekintettük meg, annak igazán festőies szépségei, a barlang megfoghatatlan esodásságát még inkább kiemelte.

A dobsinai kirándulás leírása befejezetlen lenne, ha a Sztracenei völgyről meg nem emlékezném.

A dobsinai szállótól elindulva, a völgyet egy Hegyeskő-nek nevezett gulaszerű alaku sziklatönk öri. Olyan mint egy felmeztelen kiklopsz. A fenyőruha közül, amely rongyokban kapaszkodik rajta, elővillan a fehér szikla.

A völgy a Gölnic patak völgye. Néhol nagyon szűk, néhol meg illatos rétek terülnek el partján. A Gölnic szeszélyes kanyargását szikla bástyák védik. Magasban az ugynevezett Kriván hegy húzódik, amelyet barlangokban gazdag sziklatönkök szaggnak. A patak sebes esése, szikláról-sziklára való szokdelése, a víz esobogása bámulatos összhanggal illik bele abba a jellegzetes sziklaalakulásba, amelyet tapasztalunk ott, ahol a természet gigaszi ereje ketté szakít egy hegyet és a hegyekről fakadó víz lassan mos, öröl. A teremtő erő a pusztulással kapcsolatban új életet fakaszt. Az oldalokon megkapaszkodik a fenyő. Néhol már erdő küzd az árral. A fenéken páfrány, iszalag és borostyán ölelkezik a habokkal. Néhol egy obelisz alaku sziklatönk meredez az égbe, azaz ott maradt a völgybe és még tartja magát. A természet már annak oldalát is zöldre festette. A víz nyaldosása nyomon fakad a moha, moszat. A moszattól kel életre a borostyán, borostyán törpefenyőre kapaszkodik — a esupán tönk tetején már egy szál fenyő áll. Pusztta köbe kapaszkodva egy szál fenyő küzd a létel. Ez maga lebilineselő és megható kép. Neki elég az az igazán szegény hely, megelégszik vele s szép hazánkban hány százezer embernek nem volt elég honfivérrel áztatott földünk, Más haza kellett nekik.

A völgyet egy hatalmas sziklatönk zárja

be, amelynek utját a víz ereje lyukasztotta ki. Ezt követte az ember és egy nagy kaput vágott beléje. Ezen keresztül vezet az ut Sztracena felé.

A völgy kiesiny, bájos. Néhol felemelő, de minden körülmények között tele van poézissal. Festőien szép és ritka természeti alakulás.

*

Hosszu, közel négy órai kocsizás után értünk Poprádra.

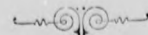
Utunkat a nap bámulatos haldoklása emelte. Ahogy lenyugvó sugarai végig esókolják a tetőket, az erikás oldalak haragos biborban fürdenek. A fenyő erdők sötét-zöld koronája lilás színben játszik, és messze eszaknyugatról előtűnő Ferenc József esucs ormán arany korona pihen. Oldalán csillog a hó, és a rajta megtörő napsugarak lilás virágokat hintenek a völgybe.

Messze keleten az ég alján perel a hold. Egész veres a méregtől, hogy a nap még mindig ineselkedik s még nem adja át a fejedelmi pálcát.

A nap lenyugodott s a hold most már fehér. Barátságos mosolyra huzza nagy száját, és szeliden végig simogatja az engedelmes tátrai béceket.

Igazán lebilineselő, a folyton sötétedő láthatárból kiemelkedő béceket holdvilágításban látni.

A mélységes azurban kigyuló égi szövétneknek lágy csillogása megtalálja a lelkebe vezető utat. Amely egy kitorólhetetlen tapasztalattal gazdagodva tér pihe-nőre. —

palánki állomáson levő másik vonatba. Az igazgató-választmány a kiegészített indítványt magáévá tette és az elnökséget az átirat, illetve a megkeresések megszerkesztésére utasította.

— **Az Iparoskör teaestje.** Az Iparos Kör e hó 21-én vasárnap tartja a nagyvendéglőben szavlatokkal egybekötött teaestjét. Teajegy 80 fillér. Meghívókat nem bocsátottak ki. A rendezőség ez uton hívja meg a közönséget.

— **Halál az iparvasuton.** A Wolfner-féle nagybörzsöny-ípolypásztói iparvasutnak emberáldozatok terén már csinos kis multja van. Keletkezése egy csendőrgolyó által két emberáldozatot követelt, és azóta már okozott több súlyos balesetet is, mely emberéletet is szedett. Most ismét halálos szerencsétlenség történt vele. E hó 13-án a famunkások a munka végeztével engedély nélkül egy szállító kocsihoz ültek fel, hogy gyorsabban jussanak le a hegyekből. A meredek lejtőn haladó kocsi utközben felborult s a kocsiiban álló 15 munkás közül többen megsérültek, egy pedig, — **Almann Adolf** perőcsényi lakos agyrázkodás folytán meghalt. — A szerencsétlenség oka kisiklás volt, melyet az idézett elő, hogy a sinekre ki nem deríthető módon kő került.

— **Ejegyzés.** **Gal József** a M. Á. V. trencsényi osztályelnökség irodatisztje e hó 18-án jegyezte el **Lőrincz Erzsikét** Ipolyságon.

— **Kántortanítóválasztás.** A Siposs Mihály állami tanítónak történt kinevezése folytán megüresedett ipolysági róm. kath. kántortanítói állást e hó 14-én töltötték be a híveknek nagy sokasága jelenlétében. Kilenc pályázó adta be kérvényét, de csak 6 jelent meg az orgona és ének próbán; nevezetesen: **Ambrózy Sándor** palásti, **Czintula Ferenc** eszaki, **Iványi József** b. gyarmati, **Kiss Lajos** ipolyszakályosi, **Veszélak Lajos** szeti és **Zsámbokréczky Péter** ipolynyei kántortanító. A választást és az ének próbát **Schreiber Aladár** esp. plebános vezette és ugyancsak munkát adott neki a sok intonálás. Szakértők véleménye szerint a legjobban orgonált és énekelt **Zsámbokréczky Péter**, a kinek disztíngált játéka, és igen kellemes hangja meglepte a hallgatóságot; de mivel a hívek közhangulata **Ambrózy Sándor** a város szülőtte mellett nyilatkozott az iskolaszék egyhangulag őt választotta meg, mert a hívők bíráta szerint mint kellemesen éneklő és jól orgonáló kántor ő is megállja a helyét és a fent említett kivül egyedüli figyelemre méltó pályázó volt.

— **Az anyakönyvezés köréből.** **Lits Gyula** főispán **Missuth István** szobi anyakönyves helyettesét ezen tisztségétől felmentette s helyébe egyidejűleg **Bakos Gyula** jegyzőségét nevezte ki teljes hatáskörrel.

— **Lengyel János szabadlábbon.** Hirtadtunk arról, hogy **Lengyel János** hontközségi származású, jelenleg rétsági kormáros anyósát **Elér Saroltát** megfojtották és kirabolták, és hogy szerencsétlen körülmények összetalálkozása folytán veje **Lengyel János** ellen hárukt a gyanu, akit le is tartóztattak. Az ügyben most szenzációs fordulat állott be. **Gottl Rezső** a balassagyarmati kir. törvényszék vizsgálóbírója a vádtanács utasítására újabb vizsgálatot vezetett, melynek nyomán megállapította, hogy az eddigi vizsgálat helytelen nyomon indult, és az eddigi gyanúokok megoldáltak. Így **Csuppay Ferenc** kir. ügyész **Lengyel János** ellen a vizsgálat beszüntetését indítványozta, mire **Lengyel János**, ki jómódu ember, és mint itteni családbeli hozzátartozói, fedhetlen előéti ember — nyomban **szabadlábbon** helyezték.

— **A munkás énzáró.** A munkáspénztár e hó 17-én tartotta **Podhragyay Mihály** elnöke alatt rendezés havi gyűlését, melyen folyó ügyek kerültek napirendre.

— **Enyhe tel.** Időjárásunk alapos megfigyelője **Meteor** ugyancsak enyhe tüllel kecséget bennünket. Legutóbb ezeket írja: A november 17-iki változási nap ismét állandóbb jellegű, a midőn még az enyhébb befolyások érvényesülése is várható, míg a 22—24. már hideg, esapadékos jellegűek, úgy hogy ha a napon is ciklonos hatások lesznek ezeket megelőzőleg észlelhetők, úgy egész télies színezetű időjárásra lehetünk e napokban előkészülve. Csökkenő befolyást fog gyakorolni a csapadékokra a 27-iki változási nap. November hó hátralevő változási napjai 20—22—24 és 27-re esnek. Ezek közül legerősebb hatásuk a 17—24 és a 27-ikiek. **December** hó változási napjai 4—7—12—13—16—20—21—23 és 26-ra esnek. Ezek közül legerősebb hatásuk 7—12—16—21 és 26-ikiek, a 7-iki hideg, szeles vagy viharos; 12 enyhült; 16, csapadékos; 21. csapadék növekedik hóesés; 26 erős hideg jelleggel. November vége és december hó eleje állandóbb szárazabb jellegű időjárást ígér, a 4-ike körüli kisebb változással és követőleg alacsonyabb hőmérséklettel. Jelenleg több kisebb inkább tömörült, mint szét-szört folt van a Napon.

— **Tűz.** Ipolybél községben e hó 9-én 2 ház s a hozzá tartozó gazdasági épületek leégtek. A tűz gyújtogatásból eredt, a kár 3160 kor. melyből biztosítás révén 1380 kor. térül meg.

— **A F. M. K. E. Közművelődési háza.** **Apponyi Albert** gróf vallás és közoktatásügyi miniszter **Nyitra** vármegye főispánja útján értesítette a F. M. K. E. elnökségét, hogy a nyitrai közművelődési ház eljáira **Nyitra** vármegye által a felajánlott 25,000 koronát a F. M. K. E. által felajánlott évi 1500 korona kölcsöntörlesztési hozzájárulást, valamint a **Nyitra** városa által ingyen felajánlott telket, mint a célra megfelelő elfogadja. Ezzel szemben felhívja a miniszter a F. M. K. E. elnökségét, hogy az általa fólveendő 300,000 koronás kölcsönre vonatkozóan lépjen érintkezésbe a hazai nagyobb pénzintézetekkel, kérjen tőlük ajánlatokat s azokat, a további lépések érdekében terjessze föl hozzá. A F. M. K. E. elnöksége már fel is szólította a Pesti Hazai Első Takarékpénztárt, a Pest Magyar Kereskedelmi Bankot és a Magyar Jelzálog — Hitelbankot, hogy a kölcsönre nézve tegyenek ajánlatot. **Nyitra** városát pedig, hogy a felajánlott ingyen telekre vonatkozó ajándékozási szerződést kösse meg az egyesülettel.

— **A tanügy köréből.** A vallás közoktatásügyi min. kir. miniszter a márianosztrai apácatanító fizetésének kiegészítésére évi 700 korona államsegítséget utalványozott.

— **A hontfüzesgyarmati r. kat. iskolaszék Sztáma János** okleveles tanítót kántortanítónak választotta meg.

— **Bélyegzőket, pecsétnyomókat, fametszeteket, sárgaréz, ajtó, és címtáblákat, számozógpeket és minden e nemhez tartozó munkát az árjegyzék szerinti árból 15 százalék árengedménnyel szállít **Neumann Jakab** könyvnyomda- és könyvkötészet tulajdonos és papírkereskedő Ipolyságon.**

— **Képestapok** nagy választékban **Neumann Jakab** papírkereskedésében kaphatók.

— **Palásti róm. kath. kántortanítói** állásra pályázat hirdettek. Jövedelme: díjlevél szerint 1226 korona, mely áll szántóföldben, terményekben és készpénzben. Kötelezettségeit a „Kanonika Vizitáció” állapítja meg. Választás dec. 3-án reggeli 9 órakor Kérvények. Iskolaszékre címezendők.

SZINHÁZ.

Rác Dezső színigazgató e hó 13-án kezdett meg szintársulatával egy rövid színházi turnét városunkban.

Az eddigi előadások meggyőztek bennünket arról, hogy gyöngye társulatok kísérletezései közt **Földesi Sándor**, **Polgár Béla**, **Pilisi Lajos** és **Szabados László** óta, ilyen erős ilyen jól összeválogatott társulatban nem volt részünk. Igazán kár, hogy ami kiesi, de műszerető közönségünk egy része az eddigi előadások időjén széleskedett és otthon maradt. De hisszük, hogy látva a napról-napra érdekes és élvezetes műsort, végre is felmelegszik, és ezután szívesen látogatja a jobbna jobb előadásokat.

Itt számolunk be az első érdekes színházi hétről.

A böregér.

Szombaton bemutatóra színre került **Strausz János** egy pompás operettje, a **Böregér**. Kerek összevágó előadásban ismerkedtünk meg a társulat énekbéli erősségeivel.

N. Zoltán Ilonka (Rosalinda) előnyösen mutatkozott be, mint koloratúr énekesnő. Hangja nem nagy, de hajlékony, minden fekvésében tele fényvel meleg szépséggel. Szállínomak a sztakkatói is. **Fűzes Lenke** (Adél) szépen bontakozó tehetség, tüzes, pajkos, igazi szubrettemperamentum, üde, friss, csalogánytoroka van. Egyszerre kedvence lett a közönségnek.

A férfiak közül **Németh János** (Eisenstein) a zenitjét elérte derék, rutinos, intelligens színész. Erős komikai véna is burog benne. **Csáky Antal** (Alfréd) régi ismerőstünk. Erős tenorja van, de mint minden jó énekesnek, az ábrázolása sokszor hűvös, színtelen. **Bartos Ernő** (Falke) igen értelmes, disztíngált színész, a hanganyaga is erővel, színnel teljes. **Kovács Andornak** (Frank) érdekes, igazi művész-profiója van, és átgondolt, ontudatos játéka van. **Bognár János** (ügyvéd) jó humorával, eredeti ségre törekvő játékaival nagy ereje a társulatnak.

Mezei Ella, mint festői herceg, **Nyáray Rezső** mint pompás fogházor adtak egyet-mást az est sikeréhez.

Két előadás.

Vasárnap két előadás volt. Délután felhelyárakkal **Náni népszínmű** ment, este pedig **Fali Leo** *Kedélyes paraszt* e című operettje került színre jó előadásban.

Hivatalnok urak.

Hétfő jelentette a színlap **Földes Imre** *Hivatalnok urak* című színművét. Erős darab, mely tendenciájában a tisztviselők alantas helyzetét, és cifra nyomorúságát kegyetlen, de találó vonásokban érzékíti meg. A darabot **Barna Gábor** és felesége **René** viszi. **Kovács Andor** (Barna) és **Mezei Ella** különös gondot fordítottak szerepük drámai akcentuálására. **Mezei Ella** bájos színpadi jelenség, finoman árnyékolttal játékkal dolgozta ki szerepét, és különösen a harmadik felvonásban gyönyörűen ábrázolta a lázas drámai evulúciókat. Ez a határozott tehetség azonfölül meleg, esengő hangjával igen szépen beválik segédénekesnőnek is.

Hálásan aknázza ki szerepét **Németh** (Róth) és **Bognár** mint gyáros. **Fehér Erzsébet** a női vonásokkal ruházta fel a rápartó, és házastárs anyóst. A többi szerepök **Bartos**, **Csáky**, **Tiszai**, **Otvös**, **Nyáray János** és **Kornai** közül kiemeljük **Nyáray Rezsőt** aki a bankfi szerepében különösen siheder szerepekre termeltnek bizonyult. A közönség hamarosan megszerette ezt a bohókás fiút.

A közönségre igaz, mély, sokszor a könyvezésig való hatást tett ez a darab. Ajánljuk az igazgatónak, hogy ismételje meg a darabot, azoknak pedig, akik nem látták, hogy nézzék meg.

Dollárkirályné

Kedden egy gyönyörű zenéjű operett, a Dollárkirályné ment.

A sok szellemes és nem szellemes lehetetlenségből összerótt mozaik érdekes középpontja N. Zoltán Ilonka (Gledisz) Fűzes Lenke (Dézi) és Mezei Ella (Olga) voltak, kik sok kedvességet, pajkoságot és gráciát vittek a darabba. Elvezetés volt az énekük, csupa kecs a táncuk. Nem is sajnálta a közönség a sok őszi meleg tapsot.

Csáki Antal (Dénes) hangja ez alkalommal különösen szépen érvényesült. Bertoss Ernő (Hans báró) szép hangjával szintén érvényesült Fűzes Lenke mellett ki szívesen csatlóztatna trillát, és kívül egy édes duettjét tapsmegrendelésre megismételnie kellett.

Ötvös Andor ügyesen stilizálta az amerikai milliömöst, elemében volt Kornai mint Dick, és a bohó Nyárai mint Tom.

Sárközi, (Terka. Rózi.?) mert színlap utján nem tudjuk ki) pedig lelkiismeretesen, odaadó gondnal játszik. Miss Pompon gazdasszonyt eltulozta maszkból, és játékban egyaránt.

Keserű mézeshetek.

Szerdán, Kövessy Albert „Keserű mézeshetek” című vígjátéka kerül színre. A darab meséje röviden a következő: Perlaky Árpád megszökteti Rédey Mártát. Titokban egybe is kelnek, s mézes hetek alatt egy szerény kis lakásban huzzák meg magukat. Méz szüre ölgetés közepette lepik meg őket a haragos szülők: Özv. Rédey Otília és Perlaky Tivadar nyug. kapitány. A fiatalok egybekelésébe sehogysen akarnak beleegyezni, s végre is zivataros jelenetek rögtönzése után elszakítják őket egymástól. Amde Mártha nem tud már megenni az ura nélkül; gyakran eljár Árpád lakására s midőn egy ily intim találkozáson a szülők ismét leleplezik őket, az asszonyka, hogy ne kelljen férjétől különválnia élnie, egy ártatlan hazugságot talál ki, s „édes titkot” sug a mama fülébe. A tipikus anyós mama és a mord kapitány papa erre megszelídülve boldogan ölelik magukhoz a fiatalokat. — Mi sem zavarná már most a boldogságot, csak az attól való rettegés, hogy előbb utóbb rájönnek a szülők, hogy az édes titok csupán az asszonyka fejében fogamzott meg. Végre az igazság még is kiderül. Mártha egy félreértés folytán azt hiszi, hogy Arthur megeszálja őt; e feletti kétségbeesésben bevall mindent a mamának. Zivatar, majd kiderül minden még a félreértés is. Az anyós mama megbocsájt, de csakis a férj azon ünnepi ígretére, hogy igyekezni fog rövid időn belül valora váltani a koholmányt. S hogy még a gyengébb kedélyek is megnyugodjanak, a darab végén az anyós-mama is Perlaky kapitányné lesz. —

A női szereplők közül kedvesen játszották el a szerelmes fiatal asszony Rédey Mártha szerepét Mezei Ella. Amanda színésznő nehéz szerepnek igen ügyesen felelt meg Fehér Erzi. Kapott is többször nyílt színen tapsot. Rujnainé egyéniségének nem megfelelő egy haragos anyós szerepe. Távolról sem volt az a veszedelmes nyelven anyós, a kitől mindenkinek félni kell. (Talán erre Ipolyságon alkalmasabb vendégszereplőt is találhattak volna.) A férfiak közül Németh János (Perlaky kapitány) és Nyárai (Kuszka Ferenc) érdemelnek dicéretet szerepük gondos és ügyes előadásáért.

Közönség — kevés volt. No de hiszen ez már nem is ujság.

Fuzsitus kisasszony.

Tegnap esütörtökön ez a kedves zenéjű operett került színre.

A tarka bolondsággal, tele, és sok bors-sal fűszerezett darabban a fuzsitus kisasszony Fűzes Lenke (Rozett) izig-vérig hamisítatlan színészvéralkatának minden ize-poreikája vele-énekelt velejátszott. Bele-ötötte szerepébe összes kedvességeit. Sok őszi, telitényérral adott tapsot kapott.

Magával ragadta összes partnereit. Németh (a festő) Fehér Erzi (a felesége) Bognár (az au omobilgyáros) Ráczné (Matild) Nyárai (Fred) Mezei Ella a bájos grizett, Kovács őrmester Bertoss (ezredes) Csáki (hadnagy) bolondos mókái ugyancsak igénybe veték a nevető izmokat.

Ének, karmester kitünő, a közönség hangulata pompás, nomég a direktoré is: az első szépen telt ház.

*

Ma pénteken egy parádés operett a Tárjárás megy.

Szombaton ugyancsak kitünő operett a Komédiások, vasárnap pedig az Erdészleány bérlet-szünetben.

Jövő héten kerül sorra a Tánco huszárok, A király, Elvált asszony stb.

Egyáltalán a jövő heti műsor is becses. Ujdonságokkal igyekeznek közönségünk kedvét és kényes izlését eltalálni.

Ne vonja meg tehát erre a rövid időre a meleg támogatást a közönség, melyre ez a derék, kiváló társulat igazán, és bőségesen rászolgált.

Szigma.

IRODALOM ÉS ZENE

— **Aktuális könyvtár** cím alatt nagyszabásu teljesen eredeti irodalmi válogatás indult meg Budapesten Szomaházy István szerkesztésében mely egy még egészen új eddig ismeretlen téren nyit ösvényt. Egy sajtósági irodalmi műfajt teremt meg. Beleviszi az irodalomba művészi eszközökkel dolgozó aktuális hatalmas erejét. Az első kötet Godányi Zoltán munkája Repülőgépen az északi sarkra melyben fantasztikus színből eseteli az ötven év múlva történelmi eseményeket. Az ő regényében a repülőgép oly közismert fogalom, mint ma a vasút vagy az automobil. Ára 1 korona 50 fillér. Kacagó szelvényesek a címe a 2 füzetnek, melyet a kitünő Cholnoki Viktor írt. Két nagyszabásu tolvajcsint beszél el szellemes, humoros modorban s felel a rendőrség legutóbbi baklövését és a postatolvajokat is. Ára 20 fillér. Kaphatók az Aktuális könyvtár kiadójában, IV. Veres Pálné utca 16.

— A **Royal-Orfeum** novemberi műsora szenzációs sikere számai révén egész Budapest érdekösödésének központjában áll Izgatóbb dráma, mint a szomszéd szobában aligha volt még színpadon, több kacagást pedig a legpompásabb háromfelvonásos bohózat sem kelthet, mint a zsúr a legénylakásban című végtelenül mulatságos kis egy felvonásos, amelynek méltó párja a Nászuton, az új bohózat. A szabadkai szenzáció szolgáltatja a műsor egyik legsikeresebb

számát: Mariska memoárját, amelyet Solti Hermin ad elő, akinek a Táncoló menyecskeje külön vonzóereje a gazdag műsornak Morcaschani új kuplét, a Hero gyönyörű aktjait viharos tetszés kíséri, amelyből bőven jut a műsor többi 12 véges-végéig első-rangu attrakciójának. A cigányverseny során, mely szerdán véget ér, hétfőn Rigó Jancsi játszik. Csütörtökön pedig operettpremiér lesz, ekkor kerül ugyanis először színre A trabukói herceg című egyfelvonásos, amely a szezon slagerének ígérkezik.

— **Ujabb részletek Dörmögő Dörmögő utazásáról** Sebők Zsigmond és Benedek Elek kép s gyermeklapja legujabb számában. Dörmögő Dörmögő, a híres maczkó most már megtanulja az automobil kormányozni s végleg elhatározza hogy résztvesz a berlin-budapesti automobilversenyen, hogy elnyerje az ötvenezet koronás díjat. Ezenkívül olvasható még a „Jó Pajtás”-ban Endrődi Sándor Csali meséje pompás versekben, Szöllősi Zsigmond keleti elbeszélése, Rákosi Viktor vidám elbeszélése járás-kelés a nagyvilágban, Ördög kályhában (vers, szép képpel). Benedek Elek regénye, szerkesztői üzenetek, rejtvények. A sikerült, kedves képeket Tull Ólón és Markó Lajos rajzolták. A „Jó Pajtás” előfizetési ára negyedévre 2 korona 40 fillér, félévre 5 korona egész évre 10 korona, egyes szám ára 20 fillér.

— A „**Felvidéki Őr**” november 16-iki száma a következő érdekes és gazdag tartalommal jelent meg. Cikkek Keleti Oszkár: A megértés politikája. Steier Lajos: A szláv kongresszusokról. Török Zoltán: A magyar társadalom. Szabolcs Ferenc: Veszett csaták. — Tollhegyről: A két Sámuel és még valaki. — Hodzsa kürtje — A legujabb martír — A magyar jegyzőkönyv ellen. — A renegát. — Gépkocsizó bank svihákok — Az Őr Hírek — Tudósítások — Lapszemle. — A magyarságot: Kulturegyleti és egyéb közemények. — Kirándulás. — Közgazdaság. — A Felvidéki Őr postája — A politikai és gazdasági szemle megjelenik minden hónap 16-án Losoncon. Előfizetési ára egy évre 10 K. Szerkesztőségének tagjai: Szerkesztő Török Zoltán, szerkesztők dr. Kovács Ernő orsz. képviselő és Keleti Oszkár Felelős szerkesztő és laptulajdonos Herczegh Jenő.

A KÖZÖNSÉG PANASZKÖNYVE
(E közérdekű felszólalásokra nyitott rovat közleményeinek valóságáért a beküldő felelős.)

A (rozoga városház.)

Múlt héten a „Keserű Mézeshetek” című vígjátékot mentem megnézni. Az eső csak úgy szakadt mindenki igyekezett fedél alá, én is siettem megváltani jegyemet és helyet foglalni, gondolom az eső ellen megvéd a városháza. Sajnos csalódtam: az esővíz becsurgott a fedelen és a falon keresztül és az egész karzat tele lett pocso'yákkal.

Alig tudtunk száraz helyet találni. Ehhez még hozzájárult a kályhafüst, mely ugyancsak próbára tette még a legerősebb szemet is.

Nohát ez türelhetetlen állapot, így ügyelnek fel a közbizonyra, a városház karzatára, és a városház emeletén lévő kaszinó előtti balkon is annyira átván ázva az esőtől, hogy lezuhanással fenyeget. A kályha piszkos, füstöl, a rozsdá eszi — és ez így van már évek óta, — és senki sem gondol az előjárók közül a kijavításra — így gondozzák minálunk a közbizonyt. — A mit most még néhány koronával helyre lehetne hozni, az később százakba kerül. persze elég gazdag a város...

Egy adózó polgár.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Sirolin
Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Mint hogy értékelten utánzatokat is látnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolásban.

„Roche”
Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára övegenként 4.— korona.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

4318. 909 tk. sz.

Árverési kérvényo Petyesák Jánosnak, Kunya János elleni végrehajtási ügyében.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vámosmikolai kir. jbiróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Kelemen Ignác dr ügyvéd által képviselt Petyesák Jánosnak — Kunya János elleni végrehajtási ügyében, végrehajtató 600 kor. tőke és 71 kor, 80 fillér kötség összeg s jár. valamint az ezennel elrendelt es lakozás folytán Rotschild Jakab 150 kor. tőke s jár. Kunya József 300 kor tőke s jár. Sehenkengyel Antal 162 kor. tőke s járulékaiból álló követelések kielégítőseik végett az ipolysági kir. törvényszék alólirt kir. jbiróság területén lev Ipolydamásd község határában fekvő alább felsorolt következő ingatlanokból e-up in végrehajtást szenvedő jutalékaira és pedig: 1. Az ipolydamásdi 32 sztkjvben A. I. 29. hrsz 28 népsorsz. ház, udvar és kertből fekvőségekből nevezett végrehajtás szenvedő illetve jogutódai jutalékára 320 kor kikiáltási árban 2. u. o. 139 sztkjvben A. I. 910. hrsz. ré: 1 dűlőbeli ingatlanokból végrehajtást szenvedő illetve jogutódai jutalékára 38 kor. kikiáltási árban. 3. Az ipolydamásdi 142. sztkjvben A. †. 275 hrsz. présház, szőlő és pinceze sterk ingatlanból fentiek jutalékára 32 kor. kikiáltási árban. 4. u. o. 143 sztkjvben A. †. 511 hrsz. odamásdi kerteknél szántóföldből végrehajtást szenvedő illetve jogutódai jutalékára 18 kor. kikiáltási becsárban. 5. u. o. 257. sztkj. A. †. 776. o. hrsz. nad szuche tale ingatlanból végrehajtást szenvedők illetve jogutódai jutalékára 16 kor kikiáltási árban. 6. u. o. 307 sz. tjvben A. †. 265. hrsz szőlő sterk ingatlanból végrehajtást szenvedő illetve jogutódai jutalékára 44 kor. kikiáltási árban. 7. u. o. 325 sztkjvben A. †. 268 hrsz. présház és pinceze sterk ingatlanból végrehajtást szenvedő illetve jogutódai jutalékára 14 kor. kikiáltási árban. 8. u. o. 362 sztkj. jegyzőkönyvben A. †. 777. hrsz. szántó pod vioranu ingatlanból végrehajtást szenvedő illetve jogutódai jutalékára 16 korona kikiáltási árban. 9. Alábbi ingatlanból végrehajtást szenvedő illetve jogutódai illetőseget kepező részre es pedig az u. o. 368 sztkjvben A. I. 835 hrsz. szántó urbéri foldek a 2 sorsz. 229 sztkj. A lapján bevezetett közös legelőből járó 4357 ed rész, a 3 sorsz. a 230 sztkjv A. lapján bevezetett közös erdőből járó 4363 ad rész mint az 1881. 60 te 155 § értelmében együtt son elárverezendő ingatlanokra 44 kor kikiáltási árban 10 Az 1881. 60 t. c. 155 §-a értelmében együttesen elárverezendő alább felsorolt ingatlan kból végrehajtást szenvedő illetve jogutódai jutalékára és pedig az u. o. 369 sztkjvben A. I. 1—10 sorsz. 508. hrsz. szántóföld Odamásd, 557 hrsz. gyümölcsös kert Odamásd, 599 hrsz. gyümölcsös kert Odamásd, 623. hrsz. gyümölcsös kert Odamásd, 641. „ szántóföld Odamásd, 650 hrsz. gyümölcsös kert Odamásd, 659 hrsz. gyümölcsös kert Odamásd, 668. hrsz. gyümölcsös kert Odamásd, 7.9 hrsz gyümölcsös kert Odamásd, 724 hrsz gyümölcsös kert Odamásd 114 kor. kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendelte és hogy ezen ingatlan 1910. évi január

hó 13-ik napjának d. e. 10 órakor Ipolydamásd község hazánál megtartandó nyilvános árverése az egyidejüleg megállapított hivatalos órák alatt a tkvi. hatóságánál valamint Ipolydamásd község házánál megtekinthető feltételek mellett a kikiáltási ár 2/3-án alul eladatni nem fog.

Venni szándékozók tartoznak a becsár husz százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez bnatpénzzül előre letenni, a bnatpénzt pedig kiegészíteni.

A hirdetményi kivonat a „Honti Lapok,” című lapban egyszer közzéteendő.

Kir. Járásbiróság, mint tkvi hatóság.

Vámosmikola, 1909. július 26.

Domby kir. albiró.

4185. tk. 909. szám.

Árverési kérvénye Kohn Ignácnak — Kuszi Mátyás elleni végrehajtási ügyében.

Árverési hirdetmény.

A vámosmikolai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Holló József dr. ipolysági ügyvéd által képviselt Kohn Ignác végrehajthatónak Kuszi Mátyás elleni végrehajtási ügyben végrehajthatónak 70 kor. tőke ennek 1908. augusztus hó 10-től járó 5 % kamatai, 36 kor. költség, követelésének kielégítése végett az ipolysági kir. törvényszék alólirt kir. jbiróság területén levő Szete község határában fekvő Kuszi Mátyás és neje Frenkó Miria közös tulajdonát képező szetei 516 sztkjvben fekvő 1881. évi LX. t. cz. 155 §-a értelmében együttesen elárverezendő A. I. 1— sor. 59. hrsz. ház 19 sz a udvarral, az udvar közös a 20 a) és 20 b) sz. házakkal, (lásd 25. 27. sztkjvvet) nevezett 257 négyzetölnyi területű, 55 hrsz. kert nevű 86 négyzet ölnyi, s 1610. hrsz. legelő a tóközön nevű 380 négyzet ölnyi ingatlanok esupán végrehajtást szenvedő neven álló jutalékára 251 kor. kikiáltási árakban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy ezen ingatlanok az 1909 évi december hó 27-i napjának d. e. 10 órakor Szete község házánál megtartandó nyilvános árverésen az egyidejüleg megállapított s a hivatalos órák alatt a tkvi hatóságánál valamint Szete község házánál megtekinthető feltételek mellett a kikiáltási ár két harmadán alul eladatni nem fog.

Venni szándékozók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez bnatpénzzül előre letenni, a bnatpénzt pedig kiegészíteni.

Vevő pedig köteles a vételár 3 egyenlő részben u. m. az első részt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap a második részt ugyanazon naptól számított 60 nap, a harmadik részt ugyanazon naptól számított 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5 százalékos kamatokkal együtt a letétkelési szabályok szerint az ipolysági kir. adóhivatalnál lefizetni.

Az árverési kérvény költségei 16 koronában állapittatnak meg.

Kir. Járásbiróság mint tkvi hatóság.

Vámosmikola, 1909. július 8.

Domby

kir. albiró.

6155. 1909. tk. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bíróság közhírré teszi, hogy a bgyarmati népbank végrehajthatónak, Nagy Gál Flórián végrehajtást szenvedő ellen 64 kor 14 fl. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a területén levő Inám község 180 számú telekkönyvében A. I. 1 sorsz. 129 hrsz. a foglalt 106 ó. i. sz. ház udvar és kertből Nagy Gál Flóriánt illető 12-ed jutalék 818 korona becsárban, az inámi 148 sztkjvben A. I. 3—4 sor. 1216 1230 hrsz. a foglalt és Nagy Pál Flórián neven vezetett szántóföldök 620 korona becsárban, az alsónyéki 220 sztkjvben A. †. 1 sor 867 hrsz. a foglalt és Nagy Gál Flórián neven vezetett szőlőföld 16 korona becsárban, az alsónyéki 719 sztkjvben A. †. 3 sor. 1079. hrsz. a foglalt a Nagy Gál Flórián neven vezetett szőlőföld 20 kor. becsárban, az alsónyéki 719 sztkjvben A. †. 4 sor 899 hrsz. a foglalt Nagy Pál Flórián neven vezetett szőlőföld 10 korona becsárban, 1909 évi december 1 ér délelőtt 10 órakor

Inám község házán a megállapított kikiáltási ár 5 százalékának bnatpénzzül letétele mellett a becsárban alul is, de a kikiáltási ár kétharmadán alul nem fog elárvereztetni.

A vételár az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30, 60, 90 nap alatt 3 egyenlő részben 5 százalék kamattal együtt lefizetendő.

A bnatpénzt az utolsó részletbe beszámítja.

Az árverési feltételek a bíróság, al mint a fent megjelölt községi elöljáróságnál megtekinthetők.

Kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Ipolyság, 1909. évi augusztus hó 26-án.

Korláth

kir. tszéki biró

Páratlan szőlőfaj!

Hogy ezt bebizonyítsam, a „Delaware” szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fénykép felvételeket készítettem.

A felvétel áll: egy drb. 20 éves csercsapos kifogástalanul dusan termő tőke, 32 fűt, egy drb 4 éves szálvesszős tőke 168 fűt és 11 drb egy sorban lévő 4 éves szálvesszős tőke több mint 1600 kifogástalan egészséges fűt szőlőterméssel. Ezek mind ott vetettek fel, a hol par méternyire töle az európai oltványokon a termés négy-ötszöri permekezés dacára elpusztult. Így ez az év volt az, a mely bebizonyította, hogy ezen fajnak természetben permekezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oliai és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője telben soha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajokat adnak el, ezért a ki a valódi bőtermő és legnemesebb fajt akarja megszerezni az csak a NAGY GÁBOR-féle „DELAWARE” vesszőt vegye. A DELAWARE szőlő bővebb leírását, természetének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó képes árjegyzéket ingyen és bérmentve mindenkinek, aki velem címét tudja. Okvetlenül kérje meg a ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lugasültetésről is ad részletes, helyes utbaigazításokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, KOLY posta, távirtda és tavbeszélő állomás. Levelezés magyar, német, horvát szerb és román nyelven.

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását

a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósertétrágyával

kittűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR

Bosányi, Schietrumplé és Társa cégtől Budapest, IX., Üllői-út 21. szám.

Rayonképviselő.

Elsőrendű fővárosi likőr- és rumgyár rayonképviselőt keres, ki

Hont-,
Zólyom-,
Nógrád-,

esetleg a szomszédos vármegyékben jól be van vezetve s a körzetéhez tartozó kisebb helyeket is rendszeresen látogatja. Ajánlatok az eddigi képviselők megjelölésével „Vasszorgalom” jellegével Mosse hirdetési irodájába küldendők, Budapest, V., Nádor-utca 11.

Ne mulassza el megizlelni

A Hontmegyei Gyógyi a legjobb gyógy- és borviz GYÓGY. (Hont m.)

Lengyel Béla dr. egyet tanár véleménye szerint Kiváló alkáliikus sulfátos savanyú víz, mely a konyhasó, szikós és sulfátokon, kívül figyelmet gerjesztő mennyiségben lítiumot is tartalmaz.

„Az elemzés szerint a gyógyi víz az alkáliikus sulfátos savanyú vizek közé tartozik. Főalkotó részei a nátrium bicarbonát, a chlornátrium és a sulfátok. E mellett kevés kénhidrogént és nagy mennyiségű szabad szén-savat tartalmaz.

Chémiai alkotásánál és a feloldott sók jelentékeny mennyiségénél fogva a gyógyi víz az értékes gyógyvizek közt foglal helyet. — Jónak bizonyult az emésztési zavarok, gyomorsavanyúság, gyomorhurut, gyomorgégés, aranyeresbántalmak, alhasipozsga, sárgaság, elhízottság, vesé és hólyaghurut eseteinek gyógykezelésénél. KITŰŐ BORVIZ.

A nagyméltóságú magyar kir. Belügyminister 53931. sz. a. kelt magas rendelkezésével a gyógyi savanyúviznek a „GYÓGY FORRÁS” czímet és jellegét megadta.

Üvegje Ipolyságon 8 fillér.

Akar nősülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5-500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is,) akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak e címre:

L. Schlesinger,
Berlin, 18. Deutschland.

Szülőoltvány,

szülővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki a címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szülőtelepítést s emellett sok szülőkép van benne. Szülőoltványokból és más egyéb európai és amerikai és gyöteres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Czim: Szűcs Sándor fia, szülőtelepe,
Bihardioszeg.

Aki butort Budapestén akar vásárolni,

saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

„Budapesti Asztalos Ipartestület” védnöksége alatt álló

Butorcsarnok és Hitelszövetkezet

áruacsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., Józsefkorut 28. (Bérmocsis-u. sarkán) IV., Ferenciek-tere I. (a királyi bérpalotában)

Ezen szövetkezet az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva. Stilszerű, modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság az áruk minőségeért.

Az áruacsarnokba kizárólag elsőrangú buda-
pesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

6 korona! Reklám ár! 6 korona!

250 levélpapír, 250 boríték czégnomással és 100

drb. névjegy 6 korona.

500 levélpapír, 500 boríték és 100 névjegy

10 korona.

NEUMANN JAKAB

könyvnyomdájában

IPOLYSÁGON.

6 korona! Reklám ár! 6 korona!

Üzlet átvétel!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy Ipolyságon, a Főtér 4 szám alatt lévő Sáfár Rezső féle

fodrász-üzletet!

átvettem.

Minden törekvésem oda irányul, hogy úgy hazánkban, mint külföldön szerzett tapasztalataimat, úgy értékesítem, hogy a t. c. vendégeimet a mai modern igényeknek megfelelően szolgáljam ki, és szíves bizalmukat kiérdemeljem.

Készíték hajmunkákat is, u. m. hajfonatokat, soppot, frizettákat, közönséges és francia betéteket etc.

Kegyes pártfogásukat a legmélyebb tisztelettel kéri,

Krekács István

4 10

borbély, fodrász és hajmunka készítő.

Kitűnő minőség olcsó ár!

FRISCHER ADOLF férfi-szabó és divatáruháza IPOLYSÁGON.

Ismert elsőrangú szabászat! ANGOL és HAZAI szövetek!

Őszi és téli divatkülönlegességek.

Pelikán és Gyukits, Borsalino és Pichler kalapok egyedüli raktára.

Elegans dzsentri kalapok. Angol nyakkendők (Castle Make.)

Férfi, női és gyermekcipők a legjobb kivitelben izléses fiú és gyermek ruhák és felöltők. Ingek, gallérok, kézelők, lábravalók zsebkendők.

Kész férfi ruhák és téli kabátok, bundák.

Sétabotok, esernyők, „Storm Slipper” sárcipők.

Sport cikkek legfinomabb amerikai és Triumpli cipők

Vízhatlan vadász gallérok és bagaria cipők, halina csizmák, sapkák, kalapok, kamaslik, vadász harisnyák. Férfi, női és gyermekharisnyák.

Valódi pécsi „Hamerli”-féle férfi és női keztyűk.

Bőröndök, utazokosarak, gyermek-kocsik, táskák, uti takarók.

FRISCHER ADOLF férfi-szabó divatáru házában
IPOLYSÁGON.

Pontos s gyors kiszolgálás!